

Tulevaisuuden ratkaisuja yhteisvoimin

Tanskan puheenjohtajakausi 2020
Liite

Pohjoismaiden
ministerineuvosto

Visiosta toteutukseen – reuna-alueiden tulevaisuuden energiaratkaisut

Pohjoismaisen yhteistyön visiona on, että Pohjola-
lasta tulee maailman kestävin ja integroitunein
alue. Jotta tämä toteutuisi, vihreään talouteen
siirtymistä on edistettävä kaikkialla Pohjolassa.
Yhteispohjoismaiset sähkömarkkinat ovat olleet
avainasemassa uusiutuvan energian integroinnis-
sa sähköjärjestelmiin. Puheenjohtajakaudellaan
Tanska pyrkii muuntamaan pohjoismaisten sähkö-
markkinoiden ulkopuolella olevien alueiden vihreään
talouteen siirtymisen pohjoismaiseksi vahvuudeksi.

Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa kerätään
nykyisen työn jatkamiseksi kokemuksia pohjois-
maisesta saarten kokemusverkostosta, joka toimii
Pohjoismaisen energiantutkimuksen (NEF) alaisuus-
dessa. Saarialueiden siirtyminen vihreään talou-
teen on tärkeä globaali kysymys Pariisin ilmastoso-
pimuksen ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden
7, 11, 12, 13 ja 17 saavuttamisen kannalta. Siksi
verkoston pohjoismaisia pienyhdyskunnille kehitet-
tävistä ratkaisuista halutaan viedä maailmalle esimer-
kiksi tiedottamalla hankkeen ideoista ja tuloksista.
Tavoitteena on, että verkosto jatkaa työtään NEFin
alaisuudessa myös hankkeen päätyttyä.

Toiseksi hankkeessa pyritään tunnistamaan ja
ratkaisemaan saarialueiden pyrkimyksiä rajoittavia
haasteita. Saarten sähköjärjestelmät ovat usein
niin pieniä, että joustavien sähkömarkkinoiden
toteuttaminen on vaikeaa. Siksi käynnistetään
tutkimus, jossa kehitetään pienten sähköjärjestel-
mien joustavuutta lisääviä kustannustehokkaita
laskentamalleja.

Kolmanneksi hankkeessa testataan tutkimuksen
laskentamalleja kahdessa laajassa esittelyhank-
keessa. Toisessa tarkastellaan sähköisten liiken-
nevälineiden, lähinnä sähköautojen mutta myös
veneiden ja laivojen käyttöä liikennesektorilla.
Toisessa taas keskitytään lämpösektoriin ja selvit-
tään esimerkiksi lämpöpumppujen tai kokonaisten
lämmitysratkaisujen ohjausta keskuslämpöpumpun
avulla.

Puheenjohtajakauden hanke kokoaa pohjoismai-
set saariyhteisöt ja muut reuna-alueet vahvaksi,
pysyväksi verkostoksi. Hanke luo uusia pohjoismai-
sia vahvuuksia keskittymällä vihreään talouteen
siirtymisen haasteisiin.

HANKE EDISTÄÄ ETENKIN KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEITA

Pohjolan rannikkoyhteisöjen kestävä kehitys

Hankkeen keskiössä on Pohjoismaiden rannikkoyhteisöjen tulevaisuuden kestävä kehitys. Riippuvuus meren luonnonvaroista on ollut historian saatossa Pohjolan rannikkoyhteisöjen toimeentulon edellytys. Tämä riippuvuus on tosin ajan myötä muuttanut muotoaan yhteisöissä tapahtuneiden merkittävien taloudellisten, poliittisten ja sosiokulttuuristen muutosten seurauksena.

Miten varmistamme, että rannikkoyhteisöissä kasvavat lapset ja nuoret näkevät tulevaisuutensa niissä? Pienillä ja usein syrjäisillä rannikkoyhteisöillä on edessään monia demografisia haasteita, kun väestö ikääntyy ja nuoret hakeutuvat asutuskeskuksiin. Jotta rannikkoyhteisöt eivät jäisi yhtenäisen Pohjolan tavoitteen ulkopuolelle, on turvattava niiden kestävä kehitys.

Hankkeen tavoitteena on kokonaisvaltaisen lähestymistavan ja pohjoismaisen yhteistyön avulla huolehtia pysyvästi meren luonnonvarojen kestävästä käytöstä, kalakantojen mahdollisimman taloudellisesta hyödyntämisestä sekä siitä, että takaamme yhteisöjen ihmisille turvallisen kasvu- ja työympäristön.

Kannustamme nuoria uskomaan itseensä ja kykyihinsä selvittää omillaan ja kehittää omaa yhteisöään. Haluamme, että nuoret kokevat meren ja sen resurssit tärkeinä myös kestävä kehityksen kannalta.

Hankkeen perustana ovat seuraavat kolme osahanketta:

1. Kalakantojen kestävä hyödyntäminen Pohjoismaiden rannikkoyhteisöissä (NorSustain)

Joukko Pohjoismaiden merentutkimuslaitoksia tekee hankkeessa yhteistyötä kalakantojen kestävä hyödyntämisen turvaamiseksi. Vakiintuneen pohjoismaisen tutkimusverkoston avulla varmistetaan, että Pohjoismailla on jatkossakin foorumi yhteiskunnan kannalta tärkeiden tutkimustarpeiden suunnittelua varten.

2. Kestävät arvoketjut Pohjoismaiden rannikkoyhteisöissä (NorValue)

Osahankkeen tavoitteena on päivittää ja kirjata tulevaisuuden varalle kokemuksia ja tietoa meren luonnonvarojen merkityksestä rannikkoyhteisöjen elinkeinoille ja kestävälle kehitykselle tämän päivän Pohjolassa.

3. Meriturvallisuus (NorSafe)

Tavoitteena on vähentää Pohjoismaiden vesillä tapahtuvien kuolemaan johtavien onnettomuuksien määrää opettamalla Pohjoismaiden peruskoulujen yli 13-vuotiaille oppilaille merenkulkutietoutta. Opetus on tarkoitettu toteuttaa opetusportaalien ja käytännön harjoitusten avulla.

HANKE EDISTÄÄ ETENKIN KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEITA

Pohjoismaalaisten nuorten kestävät yhteisöt

Kaikki Pohjoismaat ovat sitoutuneet YK:n kestävän kehityksen 2030-tavoitteisiin. Kestävän kehityksen toteuttaminen vaatii nuorten osallistamista. Siksi Pohjoismailla on yhteinen vastuu siitä, että nuorille tarjotaan puitteet, taidot ja mahdollisuudet demokraattiseen osallistumiseen hyvien ja kestävien elinolojen luomiseksi.

Pohjoismailla on paljon yhteistä. Paljon samaa on myös eri Pohjoismaiden nuorissa, joita yhdistää esimerkiksi luottamus julkiseen sektoriin, pitkälti toteutunut hyvinvointi ja tasa-arvo, joilla on korkea koulutustaso ja joita globaalit ongelmat huolettavat enemmän kuin kansalliset kysymykset. Pohjolassa on kuitenkin myös kasvava määrä pahoinvoivia nuoria, etenkin nuoria naisia. Nuoria vaivaavat uniongelmat sekä itseluottamuksen ja omini kykyihinsä uskomisen puute. Osa nuorista eristäytyy, vahingoittaa itseään, jättäytyy pois opetuksesta ja kohtaa kiusaamista tai häpäisyä sosiaalisessa mediassa. Yhä useampi Pohjoismaiden nuori on siksi vaarassa jäädä yksin ja syrjäytyä. On löydettävä syy siihen, miksi onnettomien nuorten joukko kasvaa jatkuvasti. Kierre on katkaistava, jos halutaan luoda todellisesti kestäviä ja osallistavia yhteiskuntia.

Keskeisenä tavoitteena on siksi osallistaa pohjoismaalaisia nuoria naisia ja miehiä yhteisöihin ja edistää heidän demokraattista kansalaisuuttaan, kulttuurista osallisuuttaan ja henkistä hyvinvointiaan. Tavoitteena on sekä nuorten parissa työskentelevien ammattilaisten tiedon ja valmiuksien kartuttaminen että edellytysten luominen nuorten kestäville yhteisöille niin kouluun kuin sen ulkopuolellekin. Hankkeen avulla halutaan myös pysäyttää syrjäytyminen ja edistää nuorten henkistä hyvinvointia vahvistamalla pohjoismaisia yhteisöjä ja tiivistämällä sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyötä.

Hankkeen perustana on tietoisuus nuorista keskeisinä muutoksen ja kestävän kehityksen edistäjinä. Nuorisjärjestöjen osallistaminen ja nuorten välisten yhteyksien vahvistaminen on siksi hankkeen onnistumisen kannalta avainasemassa. Lisäksi pyritään osallistamaan myös niitä nuoria, jotka eivät muuten osallistu yhdistystoimintaan.

Pohjoismaalaisten nuorten kestävät yhteisöt -hanketta toteutetaan seuraavilla tavoilla:

1. Yhteispohjoismainen opetusmateriaalien ja -menetelmien laadunvarmistus, jonka tavoitteena on tukea ja vahvistaa oppilaiden demokraattista osallistumista, sekä pilottihanke, jossa Pohjoismaiden oppilaitosten työntekijöille tarjotaan mahdollisuutta osallistua koulutukseen.
2. Pohjoismaalaisten nuorten väliseen vuoropuheluun kannustaminen järjestämällä nuorille suunnattuja poliittisia tapahtumia tai vastaavia tilaisuuksia, jotka suunnitellaan yhdessä nuorten kanssa. Tällä tavoin luodaan edellytyksiä demokraattiselle keskustelulle ja vahvistetaan nuorten demokraattista kansalaisuutta ja kulttuurista osallisuutta.
3. Pohjoismainen yhteistyö nuorten miesten ja naisten henkisen pahoinvoinnin ehkäisemiseksi. Pyrkimyksenä on keskittyä osin pahoinvoinnin syihin, osin yhtenäisiin sosiaali- ja terveysalan toimenpiteisiin lasten ja nuorten henkisen pahoinvoinnin torjumiseksi.

Hanke liittyy tiiviisti YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen Pohjoismaissa. Se on jatkoa käynnissä oleville Pohjoismaiden ministerineuvoston hankkeille, joissa kiinnitetään huomiota nuorten välisen vuoropuhelun edistämiseen ja nuorten kansalaisuuden tukemiseen.

HANKE EDISTÄÄ ETENKIN KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEITA

Pohjoismaiden ministerineuvosto
Nordens Hus
Ved Stranden 18
DK-1061 Kööpenhamina
www.norden.org

PolitikNord 2019:750
ISBN 978-92-893-6329-7 (PDF)
<http://dx.doi.org/10.6027/PN2019-750>